

ที่ กค 0406.6/ว. 8

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

๒๓ มกราคม 2546

กองการเจ้าหน้าที่
รับที่ 0923
วันที่ - 4 ก.พ. 2546
เวลา 14.40

เรื่อง การเรียกชดใช้เงินกรณีผิดสัญญาเงินทุน วิชาชีพ นิกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และสัญญา
การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ
เรียน อธิบดีกรมการศึกษาระหว่างประเทศ
อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0518.8/ว 56 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2545 และ ที่ กค
0518.8/ว 66 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังแจ้งเวียนหลักเกณฑ์การตรวจสอบค่านวนเงินที่
ต้องชดใช้กรณีผิดสัญญาเงินทุน วิชาชีพ นิกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
และสัญญาการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศพร้อมคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งแจ้งรายละเอียด
เกี่ยวกับระยะเวลาปฏิบัติราชการที่สามารถและไม่สามารถนับเป็นเวลาปฏิบัติราชการชดใช้ได้ ให้ส่วนราชการ
ทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงการคลังได้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ปรากฏว่าส่วนราชการส่วนใหญ่เข้าใจและสามารถตรวจสอบค่านวนได้ถูกต้อง แต่ในส่วนของ การเรียก
ชดใช้เงินยังมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน โดยบางส่วนจะรอให้ได้รับชดใช้จากผู้ผิดสัญญา ก่อนแล้วจึงส่งเรื่อง
ให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบ ซึ่งถือว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น
แต่ส่วนราชการบางแห่งจะตรวจสอบและเรียกชดใช้หรือไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้มีการเรียกชดใช้จาก
ผู้ผิดสัญญา ได้ส่งเรื่องให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบทันทีโดยยังไม่มีผลการชดใช้เงินจากผู้ผิดสัญญา
ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังมิได้กำหนดขั้นตอนในการเรียกชดใช้เงินไว้
ชัดเจนว่า ควร มีขั้นตอนเช่นใด อีกทั้งในการจัดประชุมสัมมนาซึ่งกรมบัญชีกลางได้จัดขึ้นเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับ
หลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพของส่วนราชการระดับกรม

ทำให้ได้

ทำให้ได้รับทราบข้อขัดข้องบางประการจากผู้เข้าร่วมประชุมในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมทั้ง ปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่กระทรวงการคลังกำหนด ในหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้วัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบค่านวณเงินฯ ที่ต้องการให้ส่วนราชการรับผิดชอบในขั้นตอนดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และสามารถดำเนินคดี/ ในศาลปกครองได้ภายในกำหนดอายุความฟ้องคดี เห็นควรกำหนดขั้นตอนการเรียกชดใช้เงินเพิ่มเติมดังนี้

1. เมื่อส่วนราชการตรวจสอบค่านวณเงินที่ผู้ผิดสัญญาต้องชดใช้เรียบร้อยแล้ว

ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ผิดสัญญาชดใช้เงินตามจำนวนที่ตรวจสอบค่านวณได้ โดยกำหนดระยะเวลา ให้ชดใช้ภายใน 30 วัน นับถัดจากวันได้รับหนังสือหรือภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ในกรณีที่สัญญากำหนดระยะเวลาชำระหนี้แตกต่างไป/เมื่อได้รับชดใช้แล้วจึงส่งเรื่องให้กรมบัญชีกลาง ตรวจสอบความถูกต้องและยุติเรื่องต่อไป ยกเว้นในกรณีที่คดีใกล้ขาดอายุความ ให้รีบส่งเรื่องให้พนักงาน อัยการดำเนินคดีทันที

2. ในกรณีที่ครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดตามหนังสือทวงถามฉบับแรกให้ชำระหนี้แล้ว

ผู้ผิดสัญญาไม่ยินยอมชดใช้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดให้ถือว่าผู้ผิดสัญญาตกเป็นลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ นับแต่ พ้นระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือทวงถามฉบับแรก และให้ทำหนังสือทวงถามอีกครั้งโดยไม่ต้องกำหนด ระยะเวลาแต่ใช้ข้อความที่กำหนดให้ชำระหนี้โดยเร็ว หากภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ผิดสัญญา ได้รับหนังสือทวงถามฉบับที่สอง ยังไม่ได้รับการชดใช้จากผู้ผิดสัญญา ให้รวบรวมหลักฐานส่งให้พนักงาน อัยการดำเนินคดีทันที ในขณะเดียวกันให้รวบรวมหลักฐานส่งกรมบัญชีกลางเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง หากกรณีมีจำนวนเงินที่อาจคลาดเคลื่อนอยู่กรมบัญชีกลางจะรีบแจ้งให้แก้ไขใหม่ต่อไป ยกเว้น ในกรณีที่คดีใกล้ขาดอายุความ ให้รีบส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีภายในอายุความทันที โดยมีต้อง รงผลการตรวจสอบของกรมบัญชีกลางก่อน

3. ในกรณีที่ผู้ผิดสัญญาไม่อาจชดใช้เงินให้เสร็จสิ้นในคราวเดียวได้และขอผ่อนชำระเงิน

ให้ถือปฏิบัติดังนี้

3.1 กรณีปฏิบัติผิดสัญญารับทุนเพื่อศึกษาภายในประเทศโดยมีสาเหตุมาจาก

ลาออกจากการศึกษา พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หรือออกจากการศึกษาด้วยเหตุใด ๆ ในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ การผ่อนชำระให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือ ที่ กค 0526/ว 94 ลงวันที่ 8 กันยายน 2543

สำหรับกรณีผู้รับทุนปฏิบัติผิดสัญญารับทุนเพื่อศึกษาภายในประเทศ

โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดเวลาตามสัญญา การผ่อนชำระให้พิจารณาตาม หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือ ที่ กค 0508/ว 34174 ลงวันที่ 19 กันยายน 2518 และ ที่ กค 0508/21216 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2524

3.2 กรณีผู้รับทุนปฏิบัติผิดสัญญารับทุน ลาศึกษา ผิดอบรม ปฏิบัติการวิจัย
 ณ ต่างประเทศ โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติราชการชดใช้ไม่ครบกำหนดเวลาตามสัญญา หรือในกรณี
 ผิดสัญญาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการศึกษาไม่สำเร็จ การผ่อนชำระให้พิจารณา
 ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือ ที่ กค 0508/ว 34174 ลงวันที่ 19 กันยายน 2518
 และที่ กค 0508/21216 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2524

ในการขอผ่อนชำระ ให้ส่วนราชการพิจารณาและอนุมัติให้ผู้ผิดสัญญาผ่อนชำระ
 โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังอีก เมื่อได้จัดให้ผู้ผิดสัญญาทำสัญญารับสภาพหนี้
 ผ่อนชำระพร้อมสัญญาค้ำประกัน แล้วจึงส่งสัญญาดังกล่าวไปให้กรมบัญชีกลางเพื่อใช้ในการตรวจสอบ
 อีกครั้งหนึ่ง

4. กรณีผู้ผิดสัญญาขอผ่อนผันการชดใช้เงินโดยขอยกเว้นเบี้ยปรับและหรือดอกเบี้ย
 ให้ถือเป็นหลักการว่า ไม่สามารถยกเว้นให้ได้/ เว้นแต่ในกรณีผู้ผิดสัญญาขอชำระเงินทั้งจำนวนในทันที
 หรือภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันที่หนี้ถึงกำหนดชำระ และต้องเป็นกรณีที่ยังไม่มีการดำเนินคดีในชั้นศาล
 จึงให้ส่วนราชการพิจารณายกเว้นดอกเบี้ยผิดนัดและดอกเบี้ยผ่อนชำระได้ เมื่อส่วนราชการพิจารณา
 ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้ส่งสัญญาขอผ่อนชำระนั้นไปให้กรมบัญชีกลางเพื่อใช้ตรวจสอบการชดใช้เงิน
 ของผู้ผิดสัญญาตามสัญญาดังกล่าวต่อไป

5. กรณีผู้ผิดสัญญาได้แย้งจำนวนเงินที่ส่วนราชการตรวจสอบคำนวณได้ หากตรวจสอบแล้ว
 ปรากฏว่า ส่วนราชการได้ตรวจสอบคำนวณเงินถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลัง
 กำหนดแล้ว ให้ส่วนราชการนั้นรับแจ้งผลการตรวจสอบและยืนยันให้ผู้ผิดสัญญาชดใช้อีกครั้ง ในการ
 ทวงถามครั้งที่สองนี้ส่วนราชการไม่ต้องกำหนดระยะเวลาการเรียกชดใช้อีก ทั้งนี้ ให้ถือว่าผู้ผิดสัญญา
 ได้ตกเป็นลูกหนี้ผิดนัดตามหนังสือทวงถามฉบับแรกที่กำหนดให้ผู้ผิดสัญญาต้องชดใช้เงินแล้ว
 หากนับแต่วันที่ผู้ผิดสัญญาได้รับหนังสือทวงถามฉบับที่สองภายในระยะเวลา 30 วัน ยังไม่ได้รับการชดใช้
 จากผู้ผิดสัญญา ให้รวบรวมเอกสารและพยานหลักฐานต่าง ๆ ส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป
 แล้วแจ้งผลดำเนินการให้กรมบัญชีกลางทราบ ยกเว้นในกรณีที่คดีใกล้ขาดอายุความ ให้รีบส่งเรื่องให้
 พนักงานอัยการดำเนินคดีภายในอายุความทันที

6. ในการคิดคำนวณดอกเบี้ยผิดนัด ให้เริ่มคำนวณนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดให้
 ชำระหนี้ตามหนังสือทวงถามฉบับแรกจนถึงวันที่มีการชำระเงินเสร็จสิ้นหรือวันที่มีการทำสัญญา
 รับสภาพหนี้ผ่อนชำระเงินแล้วแต่กรณี การโต้แย้งหรือขอผ่อนผันไม่ว่าในกรณีใดไม่ถึงเป็นเหตุให้งดเว้น
 การคิดดอกเบี้ย

7. กรณี

Handwritten notes in Thai script on the right margin, including dates like '25/09/18' and various illegible text.

7. กรณีผู้ผลิตสัญญาขอผ่อนผันให้นับเวลาที่บรรจุกลับเข้าเป็นข้าราชการหรือเป็นพนักงาน เป็นเวลาชดใช้ทุนตามสัญญาการศึกษา ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2542 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/8992 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2542 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2542 แจ้งตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/15748 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2542 (อนุมัติให้ผู้รับทุนรัฐบาล ผู้ที่ได้รับ อนุมัติให้ลาศึกษา หรือผู้ที่มีสัญญาผูกพันกับทางราชการสามารถนับระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ หน่วยงานในกำกับของรัฐ หรือองค์การมหาชน เป็นเวลาปฏิบัติราชการชดใช้ทุนได้) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2543 แจ้งตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/1314 ลงวันที่ 31 มกราคม 2543 (อนุมัติให้ผู้รับทุนรัฐบาลที่ ได้รับทุนจากแหล่งทุนที่ใช้จากเงินงบประมาณแผ่นดินสามารถปฏิบัติงานชดใช้ทุนที่หน่วยงานในกำกับ ของรัฐหรือองค์การมหาชนได้) และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543 แจ้งตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว 157 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 (ผ่อนผันให้นับเวลาที่ ขอกลับเข้ารับราชการเป็นระยะเวลาการปฏิบัติราชการชดใช้ตามสัญญาการศึกษา ผูกอบรม ปฏิบัติ การวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ) แล้วจัดให้ผู้ผลิตสัญญาทำสัญญาผ่อนผันพร้อมสัญญาค้ำประกัน ตามรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือด่วนมาก ที่ กค 0530.8/ว 21 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2544 แล้วจึงส่งสัญญานั้นไปให้กรมบัญชีกลาง

8. ในกรณีผู้ผลิตสัญญารับเงินทุนเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คิดอัตราแลกเปลี่ยนดังนี้

8.1 ถ้าเป็นทุนประเภท 1 (ก) และ 1 (ค) ซึ่งเป็นทุนที่จะต้องใช้จ่ายเงินบาทไปซื้อ เงินตราต่างประเทศจากธนาคารมอบให้ผู้รับทุน เมื่อมีการผลิตสัญญา ผู้ผลิตสัญญาจะต้องชดใช้คืนโดยใช้ อัตราขายของธนาคารในวันที่นำเงินมาชำระ

8.2 ถ้าเป็นทุนประเภท 1 (ข) ซึ่งเป็นทุนที่รัฐบาลไทยได้รับมอบเป็นเงินตรา ต่างประเทศ มอบให้ผู้รับทุนโดยตรงหรือไม่ก็ตาม เมื่อมีการผลิตสัญญา ผู้ผลิตสัญญาจะต้องชดใช้เงินคืน ในอัตราซื้อของธนาคารในวันที่นำเงินมาชำระ

8.3 การคิดอัตราแลกเปลี่ยนให้คิดในวันที่มีการชำระเงิน ทั้งนี้ เป็นไปตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 196 วรรค 2

8.4 การคิดค่านวดดอกเบี้ยของเงินทุนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คิดดอกเบี้ย เป็นเงินสกุลนั้น ๆ แล้วจึงแปลงค่าเป็นเงินไทยในวันที่ได้รับชดใช้ดอกเบี้ย

9. ในกรณีที่ผู้ผลิตสัญญาต้องชำระดอกเบี้ยด้วย ส่วนราชการจะต้องนำเงินที่ได้รับชดใช้ ในแต่ละงวดหักชดใช้ดอกเบี้ยก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปหักชดใช้เงินต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา 329

